

אנחנו באמצע דוד וגולית, שמואל א' פרק י"ז.

פסוק ח': גולית צועק לעם ופותח בשאלה רטורית. למה צריך לערוך מלחמה? הלא אני פלישתי ואתם עבדי שאול, תבחרו איש וילחם איתי. העיקר שמי שיבוא יהיה נציג של ישראל, זה לא מהותי מבחינתו מי האיש.

צריך לשים לב לכך שהוא אומר "אני פלישתי אתם עבדי שאול" במקום "אני הפלישתי אתם העבריים" כי הוא רוצה את שאול לבוא להילחם בו. יש לנו חיזוק מסוים לכך שגולית מעוניין להילחם בשאול, כי כתוב ששאול ואנשיו מפחדים מאוד. כל הזמן יש את ההפרדה הזו בין שאול לעם.

בפסוק ט' הוא מדגיש את האופציה שבה בני ישראל יפסידו, במקום זו שהפלישתים יפסידו. אף אחד לא עונה לו, ולכן הוא ממשיך לדבר ואומר "ויאמר הפלשתי אני חרפתי את מערכות ישראל". בסוף שיעור שעבר הדגשנו את המשמעות של "ויחתו ויראו" לכך שהם פחדו מאוד.

בפסוק ט"ו : כתוב שדוד הולך ושב. איך דוד מתמודד עם זה ועם העובדה שהוא נושא כליו? מה קורה אם יש לשאול פתאום רוח רעה?

פסוק ט"ז : גולית עומד 40 יום על ישראל, ואנחנו מצפים לשמוע נקודת מפנה. אנחנו מכירים כבר מיונה הנביא, ממשה רבינו, וכו' וכו' 40 יום או שנה הם תקופה משמעותית. 40 הוא מספר סימבולי מאוד בתנ"ך שמעיד על כך שישנו מהפך בדרך.

פסוק י"ז : ישי פונה לדוד ואומר לו לקחת 10 לחמים וכך וכך קליא לאחיו שבמחנה ישראל (בעמק האלה).

פסוק י"ח : ואת הגבינות (שישי שולח איתו) תמסור לשר האלף. ישי גם אומר לו לקחת את ערובתם, וכנראה שמדובר בכך שהאחים לוקחים אוכל בהקפה ולכן הוא ישלם את חובתם. ערובתם = ערבון = תמורת אוכל.

פסוק כ': דוד יוצא לדרך ומגיע אל המערכה, אל המחנה בעמק האלה.

דוד שומע את גולית, ורואה את כל הלוחמים וכל עם ישראל בורח ונס ומתחבא מגולית. בא כרוז ומודיע על שלושה פרסים עבור מי שילחם בגולית. המצב הזה, של שלושה פרסים, לא מוכר לנו בשום מקום אחר ונראה כי שאול במצב חלש מאוד ואפילו נואש.

דוד מקשיב לגולית, ומיד שואל איך זה הגיוני שככה מבזים את צבא ישראל – ומבזה את גולית. קורא לו ערל, לז, וכו'. לא כתוב לנו שכנענים הם נימולים, אבל על הפלשתים אכן אפשר להגיד זאת! הם באו מאירופה, ומעולם לא מלו את עצמם.

התפקיד הספרותי של אליאב הוא להעצים את דוד! בכל מקרה, דוד מנפנף את אליאב .

פסוק ל"ב – דוד מדבר

פסוק ל"ג – שאול מדבר (מתנגד)

פסוקים ל"ד-ל"ו – דוד מדבר. (ושאול שותק)

פסוק ל"ז – דיבור חדש של דוד.

פסוק ל"ח – שאול עונה לו. (ואף מסכים !)

כעת נתבונן בתוכן של השיחה שלהם. קודם כל נוכל לשים לב ששאול בהתחלה מתנגד, שותק, ואז מסכים. דוד מצליח לשכנע את שאול. דוד מספר לשאול על כך שאחד האריות לקח לו את אחד הכבשים, והוא רץ אחרי האריה עד שהוא הרג אותו. כאן שאול שותק.

דוד אומר לשאול – זה ממש חילול השם! גולית הוא עוד חיה, גם אותה אני אביס. את זה שאול שומע ומאשר לו לצאת לקרב.

שאל מעביר לדוד את מדיו , כי הוא רוצה לספק לו כלים. הוא רוצה שדוד ייצג אותו. דוד אומר לשאל שהוא לא יכול ללבוש אותם , הוא לא מנוסה בכלים הללו וקשה לו איתם.

יורד לנחל, לוקח חמישה אבנים ומשתמש בהם כנראה בתור נשק. היתרון של דוד בכך שהוא ויתר על התחמושת הוא שיש לו את היכולת לזוז יותר מהר ולנוע, להבדיל מגולית שכל כך מאובזר שבקושי הוא יכול לזוז.

קלע – לא רוגטקה. הוא חתיכת בד עם שתי חוטים שמסובבים , ומנצלים את מהירות הסיבוב לזו של האבן שתעוף.

גולית שואל את דוד : "למה אתה מזלזל בי? למה באת עם מקלות?" ואז גולית מאיים על דוד, ודוד מאיים חזרה על גולית. בפסוק מ"ח ניתן לראות הבדל בין הקצב של גולית ודוד. גולית הולך באיזי ומגיע ממש לאט לאט לכיוון דוד , ואילו דוד רץ וממהר כלפיו.

בסופו של דבר , דוד הורג את גולית בעזרת חרבו של גולית. מה זה אומר לנו שגולית השאיר את חרבו עליו? כנראה שהוא לא פחד בכלל בכלל מדוד. לפני שנתיים בערך מצאו עיר מקראית ליד בית שמש שיש לה שתי שערים, שעריים. כתוב שהפלשתים ברחו לשעריים, אז אולי זה היה לעיר שיש לה שתי שערים? ממש זו?